

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Вінницький національний медичний університет
ім. М. І. Пирогова**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
навчально-методичної конференції**

**«СИНЕРГІЯ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ І ПОТРЕБ
РИНКУ ПРАЦІ: НОВІ ПІДХОДИ У
ВИЩІЙ ОСВІТІ»**

3 березня 2026 року

Вінниця – 2026

Синергія освітніх інновацій і потреб ринку праці: нові підходи у вищій освіті : зб. тез доп. навч.-метод. конф., Вінниця, 3 берез. 2026 р. / Вінниц. нац. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова. Вінниця, 2026. 828 с.

У збірнику матеріалів конференції представлено результати наукових досліджень та практичних напрацювань, присвячених актуальним питанням трансформації сучасної освіти (зокрема медичної) в умовах глобальної цифровізації. Висвітлено ключові аспекти інтеграції європейських стандартів у вітчизняний освітній простір; впровадження в освітній процес інноваційних технологій (ШІ, VR/AR, e-learning симуляційне навчання), інструментів гейміфікації. Розглянуто реалізацію інтердисциплінарних підходів та новітніх педагогічних стратегій, кращих освітніх практик у підготовку фахівців.

Особливу увагу приділено питанням формування професійних компетентностей, удосконаленню методів контролю знань; відповідності освітніх програм тенденціям розвитку вітчизняного та світового ринків праці; удосконаленню внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, а також дотриманню принципів академічної доброчесності як фундаменту якості освіти.

Видання розраховане на науковців, викладачів закладів вищої освіти, аспірантів, здобувачів освіти, працівників медичної галузі, які цікавляться впровадженням інновацій у педагогічну практику.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Петрушенко В. В.**, д-р. мед. наук, професор

Відповідальний секретар – **Мазур Г. М.**, в. о. начальника навчального відділу

Члени редакційної колегії:

Белов О. О., д-р. мед. наук, доцент., **Заїчко Н. В.**, д-р мед. наук, професор, **Назарчук О. А.**, д-р мед. наук, професор, **Орлова Н. М.**, д-р мед. наук, професор, **Пипа Л. В.**, д-р мед. наук, професор, **Поліщук С. С.**, д-р мед. наук, професор, **Пшук Н. Г.**, д-р мед. наук, професор, **Чорна В. В.**, д-р мед. наук, доцент, **Шінкарук-Диковицька М. М.**, д-р мед. наук, професор, **Браткова О. Ю.**, канд. мед. наук, доцент, **Гуцол В. В.**, канд. фарм. наук, доцент, **Михайлова І. В.**, канд. хім. наук, доцент, **Піліпонова В. В.**, канд. мед. наук, доцент, **Таран І. В.**, канд. мед. наук, доцент, **Якименко О. Г.**, канд. мед. наук, доцент

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ЗМІСТ

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

- Белов О. О., Пшук Н. Г.** Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. *Зміни до стандарту вищої освіти підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за спеціальністю І4 «Медична психологія» – нагальна вимога часу*..... 27
- Беляєв Е. В.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Синергія освітніх інновацій та практично-орієнтованої підготовки фахівців в ортопедичній стоматології*..... 31
- Бурдейна Л. В., Назарова М. С., Андрійчук В. М., Кузьміна Н. В., Швець Л. В., Іванкова А. В., Кульчицька О. М.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Сучасні реалії медичної освіти в Україні за умов пандемії COVID-19 та воєнного стану: досвід навчання іноземних студентів*..... 33
- Вихованець З. С. (Іжевська З.С.) Сімонова І. В.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Інноваційні парадигми у вищій медичній освіті України* 35
- Гомон М. Л., Тереховський А. І., Мельниченко М. В.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова., **Вигонюк А. В.** КНП «Вінницька обласна клінічна лікарня ім. М. І. Пирогова» ВОР, **Гомон Р. О.** КНП «Вінницька обласна клінічна дитяча лікарня» ВОР. *Навчання протекції дихальних шляхів за допомогою ларингеальної маски* 39
- Дідич В. М., Назаренко Н. С.** Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова. *Бінарне заняття як один із засобів інноваційних технологій навчання* 41
- Жамба А. О., Дорошкевич І. О., Семененко С. І.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Фармацевтична освіта в Україні: сучасні виклики та перспективи інтеграції до європейського освітнього простору* 44
- Жебель В. М., Сакович О. О., Франчук С. В., Палій І. К., Матохнюк М. О., Шевчук О. К., Дідик Н. В.,** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Штучний інтелект - сучасний інструмент в підготовці до проведення тематичного практичного заняття на клінічній кафедрі для здобувачів вищої освіти 4-5 курсів*..... 46
- Жмудь Т. М., Кукуруза Т. Ю., Гузюк Т. О., Мельник О. С.,** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Тьюторинг як альтернативний метод удосконалення навчання в сучасних умовах* 48

- Кіщук В. В., Барціховський А. І., Дмитренко І. В., Існюк А. С., Лобко К. А., Бондарчук О.Д.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Ефективність запитань-«пасток» для штучного інтелекту з метою забезпечення академічної доброчесності під час дистанційних занять* 805
- Коноплицький В. С., Коробко Ю. Є., Пасічник О. В.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Академічна доброчесність в освітньому процесі*..... 811
- Кулешов О. В., Фік Л. О., Медражевська Я. А., Малик С. Л.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Дотримання академічної доброчесності серед студентів ВНМУ ім. М. І. Пирогова*.... 815
- Кучеренко О. М.** Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова. *Академічна доброчесність і підвищення ефективності освіти у медичних університетах: роль дисципліни «Сексологія»*..... 817
- Мельник А. В. Слепцова І. В., Паламарчук Н. В.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Кроки до формування культури академічної доброчесності у вищій школі*..... 820
- Пентюк Н. О., Пентюк Л. О., Моцюк В. М.** Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. *Академічна доброчесність як нормативний елемент забезпечення якості вищої медичної освіти* 823
- Прокопенко О. С.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Роль закладів вищої медичної освіти у формуванні академічної доброчесності здобувачів*..... 824
- Чорнопищук Н. П, Антонєць В. А., Коноплицька А. П., Мазур О. Г., Пугач М. М.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Розвиток студентської науки в медичному університеті: актуальні проблеми та перспективи (досвід кафедри педіатрії № 1)*..... 826

Кіщук В. В. д-р мед. наук, професор
Барціховський А. І., канд. мед. наук, доцент
Дмитренко І. В., канд. мед. наук, доцент
Існюк А. С.
Лобко К. А., канд. мед. наук, доцент
Бондарчук О.Д., канд. мед. наук, доцент
Кафедра ЛОР-хвороб
Вінницький національний медичний
університет ім. М. І. Пирогова

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАПИТАНЬ-«ПАСТОК» ДЛЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ З МЕТОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Актуальність. Широке використання комбінованих методик підготовки здобувачів вищої освіти під час воєнного стану в Україні [1-15] зумовило підвищення актуальності контролю порушень академічної доброчесності при усному опитуванні під час дистанційного етапу освіти. Блискавична еволюція мережевого штучного інтелекту (ШІ) з 2018 року і широкий доступ до чата GPT-4 і Claude.ai з 2023 року нівелювали достовірність результатів дистанційних усних іспитів, які вважались зразком академічної доброчесності.

Принципами академічного шахрайства до 2022 року, переважно, був пошук відповіді у попередньо відібраному матеріалі, використання мережевих пошукових систем або допомога третіх осіб. З появою ШІ та голосових транскрипторів (Otter.ai, Whisper), студенти отримали можливість використовувати «когнітивні протези» в реальному часі. Мовна транскрипція, генерація відповіді та виведення її на екран відбувається за 3-5 секунд. Можливими є, навіть, використання підміни відео або аудіопотоку (deepfakes) [16], що може повністю нівелювати фаховий медичний компонент знань.

Виявлення і блокування дистанційного шахрайства можливе з використанням достатньо простих запитань-«пасток» для ШІ, когнітивних

методик ("стрес-тест" з переходом опитування на 4-6-й рівні мислення за таксономією Блума, методики "замикання при перериванні", мультимодальної перевірки з використанням фізичних об'єктів, а також виявленням сакадичних рухів очей, збільшенням латентності відповіді, інтонаційної рівності [16].

Найпростішою ШІ-«пасткою» при голосовій транскрипції є утримання паузи 2-3 секунди у запитанні перед ключовим словом, яке уточнить контекст настільки, що відповідь зміниться. Наприклад, запитання: «Які є клінічні ознаки запалення...» – *пауза* – *ШІ починає відповідь...*, але запитання продовжується: «...піднебінних мигдаликів?» [17]. Інший приклад: «Яка структура клінічних синдромів імунopatології...», – *пауза* – уточнення запитання: «...при алергічному риносинуситі?» [18].

Наступний метод: несподівана заміна аудіалізації запитання на його візуалізацію в реальному часі. Візуалізація унеможливорює транскрипцію аудіо в чат-бот. Аналіз зображення і екстракція з нього запитання вимагає зміни непідготовленого заздалегідь методу шахрайства і, відповідно, більш суттєвих витрат часу. Крім того, навіть для «GPT-4 Vision», транскрипція візуалізованого запитання блокується спеціальними пастками («Invisible Font Injection», «Prompt Injection» та «Watermarking» [16].

Однак, слід відзначити, що певні методики станом на січень 2026 року вже не працюють. Так, ШІ оволодів методологією метакогнітивних запитань і відповідає абсолютно адекватно! Однак, принцип «контекстуалізації» працює при правильному формулюванні і організації послідовності запитань [16].

Для захисту від дистанційного шахрайства розроблені численні технологічні та когнітивні синхронні контрзаходи: біометричний та автоматизований контроль з використанням ШІ ("ШІ-прокторинг") з використанням протоколів «екологічного» контролю (принцип «другої камери», «Аудіо»-гігієни, "Отруєння" аудіо, аналізу мікрорухів очей [1]. Спеціалізоване програмне забезпечення («Proctorio», «Honorlock», «Examity», «Proctortrack», «SmarterProctoring», «Coursera», «edX») делегує контроль алгоритмам комп'ютерного зору з блокуванням браузерів («Browser

Lockdown»), програм віртуального обладнання і віддаленого доступу («TeamViewer», «AnyDesk»), підключення другого монітора, віртуального аудіо-кабелю [1]. Загалом, сучасна концепція відповіді на ІІІ-шахрайство ("AI-cheating") – є ІІІ-контроль ("AI proctoring") [16].

Вимушене впровадження згаданих методів вимагає прозорості і створення протоколу "Політики академічної доброчесності в умовах ІІІ", в якому має бути декларовано: 1) згоду студента на використання другої камери і систем прокторингу; 2) попередження про можливість використання «запитань-пасток» ("trap-questions"); 3) право викладача зупинити опитування при фіксації ознак академічної недоброчесності.

Висновок. Не дивлячись на постійне вдосконалення систем прокторингу шляхом інтеграції контролю біометричних даних та аналізу поведінки в реальному часі («Think Exam», «TestInvite», «TestTrick», «Proctor360») зберігається актуальність використання простих і дешевих когнітивних методів і запитань-«пасток» для ІІІ.

Список використаних джерел:

1. Kishchuk V. V., Bartsikhovskiy A. I., Dmitrenko I. V., Bondarchuk O. D., Lobko K. A., Isniuk A. S., et al. Combined methods education in the ukrainian medical university at the military condition according National Pirogov Memorial Medical University (Vinnytsya) ENT-department experience. *Сучасні аспекти модернізації науки : Стан, проблеми, тенденції розвитку* : матеріали 42 Міжнар. наук.-практ. конф., м. Мілан, 07 березня 2024 р. / «Наукові перспективи». Мілан (Італія), 2024. С. 109–122.
<https://dspace.vnmu.edu.ua/handle/123456789/6500>.

2. Кіщук В. В., Барціховський А. І., Дмитренко І. В., Існюк А. С., Бондарчук О. Д., Лобко К. А. та ін. Пріоритети і особливості організації практичних занять в тилкових медичних університетах під час війни за досвідом кафедри ЛОР-хвороб Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова. *Scientific trends and trends in the context of globalization* : proceedings of the 7th International scientific and practical conference., Umea

(Kingdom of Sweden), 19-20 of April 2024. / «InterConf+». Umee (Kingdom of Sweden), 2024. № 44 (197). С. 317-29. <https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.04.2024.033>.

3. Кіщук В. В., Барціховський А. І., Дмитренко І. В., Бондарчук О. Д., Лобко К. А., Існюк А. С., та ін. Особливості проведення практичних занять та лекцій з оториноларингології в умовах дистанційного навчання. *Сучасні аспекти модернізації науки : Стан, проблеми, тенденції розвитку* : матеріали XXI Міжнар. наук.-практ. конф., м. Дебрецен (Угорщина), Київ, 07 червня 2022 р. / «Наукові перспективи». Дебрецен, 2024. С. 336-354. <https://dspace.vnmu.edu.ua/handle/123456789/5669>.

4. Кіщук В. В., Барціховський А. І., Дмитренко І. В., Існюк А. С., Бондарчук О. Д., Лобко К. А. та ін. Використання комбінованих методик підготовки здобувачів вищої медичної освіти в умовах військового стану на кафедрі оториноларингології ВНМУ ім. М. І. Пирогова. *Оториноларингологія*. 2024. № 1 (7). – С. 89–98. <https://dspace.vnmu.edu.ua/handle/123456789/6544>.

5. Kishchuk V. V., Bartsikhovskiy A. I., Dmytrenko I. V., Isniuk A. S., Bondarchuk O. D., Lobko K. A. et al. Current directions of ENT practical classes and Lectures optimization *Сучасні аспекти модернізації науки : Стан, проблеми, тенденції розвитку* : матеріали 42 Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, Tartu (Estonia), 07 лютого 2022 р. / «Наукові перспективи». м. Київ, Tartu, 2022. С. 439-449. <https://dspace.vnmu.edu.ua/handle/123456789/5571>.

6. Кіщук В. В., Барціховський А. І., Дмитренко І. В., Бондарчук О. Д., Лобко К. А., Існюк А. С. та ін. Роль інноваційних технологій в оволодінні практичними навичками з надання ургентної допомоги в оториноларингології в умовах епідеміологічних обмежень з метою розвитку конкурентоспроможної вищої школи. *Сучасні аспекти модернізації науки : Стан, проблеми, тенденції розвитку* : матеріали XVII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Ларнака (Кіпр), Київ, 07 січня 2022 р. / «Наукові перспективи». Дебрецен, 2022. С. 278-283. <https://dspace.vnmu.edu.ua/handle/123456789/5536>.

7. Кіщук В. В., Барціховський А. І., Дмитренко І. В., Шевчук Ю. Г., Існюк,

А. С., Лобко К. А. Досвід кафедри оториноларингології використання комбінованих методик підготовки здобувачів вищої медичної освіти. *Актуальні проблеми якісної підготовки медичних фахівців в умовах глобального конкурентного середовища*: тези доп. III навч.-метод. конф., м. Вінниця, 9 лютого 2022 р. / ВНМУ ім.М.І.Пирогова. Вінниця, 2022. С. 92-94. <https://dspace.vnmu.edu.ua/handle/123456789/5574>.

8. Кіщук В. В., Барціховський А. І., Дмитренко І. В., Бондарчук О. Д., Шевчук Ю. Г., Існюк А. С. та ін. Шляхи покращення практичної підготовки медичних працівників з питань надання негайної допомоги при носових кровотечах в умовах дистанційного навчання. *Збірник праць XIII з'їзду отоларингологів України : XIII з'їзд отоларингологів України. Одеса, 20-22 вересня 2021 р.* Одеса : ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С. Коломійченка НАМН України», 2021. С. 50-51. <https://dspace.vnmu.edu.ua/123456789/5539>.

9. Кіщук В. В., Барціховський А. І., Дмитренко І. В., Шевчук Ю. Г., Бондарчук О. Д., Ліхницький О. О. та ін. Шляхи підвищення конкурентоспроможності медичних працівників з питань надання негайної допомоги при стенозах гортані. *Актуальні проблеми якісної підготовки медичних фахівців в умовах глобального конкурентного середовища* : тези доп. III навч.-метод. конф., м. Вінниця, 12 лютого 2020 р. / ВНМУ ім.М.І.Пирогова. Вінниця, 2020. С. 96-97. <https://dspace.vnmu.edu.ua/handle/123456789/4400>.

10. Кіщук В. В., Барціховський А. І., Рауцкіс П. А., Скічко С. В., Дмитренко І. В., Бондарчук О. Д., Лобко К. А., Максимчук В. В., Існюк А. С., Грицун Я. П. Види і роль 3d-модельовання у формуванні практичних навичок з оториноларингології. *Медична симуляція – погляд у майбутнє» (впровадження інноваційних технологій у Вищу Медичну Освіту України* : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. м. Вінниця, 7-8 лютого 2020 р. ВНМУ ім.М.І.Пирогова. Вінниця, 2020. - С. 25-26.

11. Кіщук В. В., Дмитренко І. В., Існюк А. С., Барціховський А. І., Лобко К. А., Бондарчук О. Д. та ін. Електронний журнал – новий крок в реалізації

інноваційних педагогічних технологій. *Сучасні методичні технології керування навчальним процесом у вищих медичних навчальних закладах* : тези доп. навч.-метод. конф., м. Вінниця, 15 лютого 2018 р. / ВНМУ ім.М.І.Пирогова. Вінниця, 2018. С. 70-71. <https://dspace.vnmu.edu.ua/handle/123456789/3428>.

12. Кіщук В. В., Барціховський А. І., Дмитренко І. В., Лобко К. А., Бондарчук О. Д., Рауцкіс П. А. та ін. Принцип Парето у підвищенні ефективності підготовки студентів з оториноларингології в умовах виконання «Закону про вищу освіту». *Журнал вушних, носових і горлових хвороб*. 2016. № 5-с. С. 59–60. <https://dspace.vnmu.edu.ua/handle/123456789/5554>.

13. Кіщук В. В., Барціховський А. І., Дмитренко І. В., Лобко К. А., Бондарчук О. Д., Рауцкіс П. А. та ін. Шляхи підвищення ефективності підготовки студентів в умовах виконання Закону України «Про вищу освіту». *Імплементация закону України «Про вищу освіту» як складова академічної автономії ВНМУ ім.М.І.Пирогова* : тези доп. навч.-метод. конф., м. Вінниця, 17 лютого 2016 р. / ВНМУ ім.М.І.Пирогова. Вінниця, 2016. С. 67. <https://dspace.vnmu.edu.ua/handle/123456789/1155>.

14. Барціховський А. І., Кіщук В. В., Дмитренко І. В., Лобко К. А., Бондарчук О. Д., Рауцкіс П. А. та ін. Використання принципу АВС Парето для підвищення ефективності підготовки лікарів-інтернів в умовах Національної стратегії побудови нової системи охорони здоров'я в Україні. *Проблеми та перспективи Вищої медичної школи у розробці та реалізації національної стратегії побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2025 рр.* : тези доп. навч.-метод. конф., м. Вінниця, 25 лютого 2015 р. ВНМУ ім.М.І.Пирогова. Вінниця, 2015. С. 9. <https://dspace.vnmu.edu.ua/handle/123456789/5649>.

15. Кіщук В. В., Барціховський А. І., Дмитренко І. В., Шевчук Ю. Г., Бондарчук О. Д., Лобко К. А., Максимчук В. В., Рауцкіс П. А., Скічко С. В., Грицун Я. П., Існюк А. С., Шамрай С. О. Шляхи євроінтеграції на прикладі модифікації комплексних текстових і ілюстраційних тестів з оториноларингології англійською і українською мовою. *Актуальні проблеми*

сучасної вищої медичної освіти: національний досвід та світовий вимір : тези доп. навч.-метод. конф., м. Вінниця, 7 лют. 2015 р. Вінниця, 2015. ВНМУ ім.М.І.Пирогова. Вінниця, 2015. С. 99-100.

16. Kishchuk V. V., Bartsikhovskiy A. I., Isniuk A. S., Dmytrenko I. V., Bondarchuk O. D., Lobko K. A. Ensuring academic integrity during distance training of higher medical students under martial law in the era of unlimited spread of artificial intelligence. *Prospects and innovations of science (Series "Medicine")*. 2026. Issue № 1(59). P. 1984-1999. <https://dspace.vnmu.edu.ua/handle/123456789/11447>.

17. Лобко К. А., Мельников О. Ф., Кіщук В. В., Лобко А. Д., Бондарчук О. Д., Дмитренко І. В. та ін. Стан місцевого імунітету при хронічному тонзиліті у вагітних. *Журнал вушних, носових і горлових хвороб*. 2011. № 4. С. 28-34. <https://dspace.vnmu.edu.ua/handle/123456789/3295>.

18. Дерепка К. П., Пухлик Б. М., Барціховський А. І. Стан імунологічної реактивності хворих на алергічний риносинусит. *Матеріали VIII з'їзду оториноларингологів України : VIII з'їзд отоларингологів України. Київ, 5-10 червня 1995*. Київ : ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С. Коломійченка НАМН України», 1995. С. 43-44. <https://dspace.vnmu.edu.ua/handle/123456789/1309>.

УДК 174:378

Коноплицький В. С., д-р мед. наук, професор
Коробко Ю. Є., канд. мед. наук
Пасічник О. В., канд. мед. наук
Кафедра дитячої хірургії
Вінницький національний медичний
університет ім. М. І. Пирогова

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Академічна доброчесність є одним із ключових чинників розвитку сучасної системи освіти, оскільки вона визначає якість освітнього процесу,